

Vzpomínka nedožitých 80. narozenin doc. MUDr. Anny Utíkalové, CSc.

Urol. praxi, 2013; 14(3): 142

Jubilantka se narodila 12. května 1933 v Holešově. Studia na Lékařské fakultě Univerzity Palackého v Olomouci ukončila v roce 1957 a již během pregraduální výchovy se zapojila do výuky anatomie a jako studentka dosáhla až na post odborného asistenta tohoto ústavu. Díky dokonalé anatomické erudici ji zlákala chirurgická profese, jíž se věnovala s nevšedním zájmem a nasazením. Po promoci působila 7 roků na chirurgickém oddělení ve Šternberku, během něhož získala dobrou chirurgickou erudici stvrzenou atestací v oboru v roce 1961. Na nově zřízenou Urologickou kliniku LF UP v Olomouci nastoupila 1. 2. 1964.

Nově zvolený obor zvládla velmi rychle a již v roce 1968 atestovala z urologie. V té době zpracovala objevnou studii o prevenci a terapii fibrinolytických komplikací po operaci prostaty. Po urologické atestaci svůj odborný zájem soustředila především na dětskou urologii. Na pracovišti realizovala řadu nových diagnostických a operačních metod. Jako první v Československu zavedla soustavné sonografické vyšetřování uropoetického traktu do běžné praxe a zdokonalila objektivní vyšetření močové infekce zejména dětského věku suprapubickou punkcí. Tato tematika byla předmětem kandidátské disertační práce obhájené v roce 1979. Od roku 1975 pracovala jako ordinář pro dětskou urologii. Zavedla a propracovala metodu

operace vezikorenálního refluxu a ektopické ureterokély, soustavně se věnovala terapii ureteropelvicových obstrukcí a chlopní zadní uretry.

Její odborné kvality a vynikající léčebné výsledky neunikly zájmu veřejnosti a zvýšily tak prestiž domovského pracoviště, které se stalo vyhledávaným centrem dětské urologie poskytující odbornou urologickou péči dětem s onemocněním urogenitálního traktu nejen z Moravy, ale také z přilehlých oblastí Čech a Slovenska. V dalších letech soustředila dr. Utíkalová svůj zájem na včasnou diagnostiku vrozených vývojových vad urogenitální soustavy a ve spolupráci s pediatrií, genetikou a neonatologií tak vzniklo centrum pro perinatální uropatie. Přestože těžištěm jejího odborného zaměření byla dětská urologie, zapojila se velmi aktivně do programu transplantací ledvin a úspěšně se podílela na řešení posttransplantačních komplikací. Své zkušenosti s léčením zejména dětských hydronefróz zpracovala a předložila jako habilitační práci nazvanou „Taktika chirurgické léčby pokročilých dětských hydronefróz“ a úspěšně ji obhájila v roce 1995. Pracovala neúnavně i dále v důchodu, podílela se na zavádění terapie hypotardií a uprostřed neúnavně a činně práce úspěšnou životní dráhu násilně přetrhla tragická dopravní havárie 23. srpna 2001. Publikovala celkem 46 vědeckých prací a přednesla více než 90 odborných přednášek na sjezdech, konfe-

doc. MUDr. Anna Utíkalová, CSc.

rencích a kongresech urologické, nefrologické a pediatricko-chirurgické společnosti. Česká urologie ztratila předčasným úmrtím osobnosti doc. MUDr. Anny Utíkalové, CSc. neúnavnou organizátorku vysoce odborné a specializované pediatricko-urologické péče, která významnou měrou přispěla k rozvoji a kvalitě tohoto specializovaného oboru.

Za kolektiv spolupracovníků

doc. MUDr. Jan Báňa, CSc.

doc. MUDr. Jan Báňa, CSc.

Urologická klinika LF UP a FN
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
bana.h@seznam.cz